

Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich

Rada Główna

Warszawa, dnia 8 lutego 2011 r.

Pani Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister,

Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich ze szczególną uwagą obserwuje kolejne propozycje zmian w Karcie Nauczyciela. Nasz niepokój budzi fakt, że proponowane rozwiązania, zarówno pochodzące z Ministerstwa Edukacji Narodowej, jak i ze strony samorządów, nie uwzględniają potencjału bibliotek szkolnych ani kompetencji nauczycieli bibliotekarzy w podnoszeniu jakości i efektywności pracy szkoły.

Światowe tendencje rozwoju edukacji koncentrują się na przygotowaniu uczniów do świadomego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym. Efekty tych działań obrazują wyniki badań (np. PISA). Polska szkoła, ukierunkowana na wyrównywanie szans edukacyjnych, nie może lekceważyć potrzeby kształtowania kultury czytelniczej i medialnej. Biblioteka pełni w tej szkole funkcję pracowni interdyscyplinarnej. Nauczyciele bibliotekarze poprzez realizację planowych zajęć dydaktycznych, jak i przez różnorodne formy zajęć bibliotecznych, przygotowują uczniów do samokształcenia i edukacji ustawicznej, zapobiegają wykluczeniu społecznemu absolwentów.

W ostatnim czasie narasta marginalizowanie roli bibliotek szkolnych w procesie edukacji, toleruje się wyłączenie bibliotek ze struktury szkoły, zastępowanie ich bibliotekami publicznymi, akceptuje się zwalnianie nauczycieli bibliotekarzy, ignoruje się przypadki uniemożliwiania im wykonywania podstawowych zadań, przyzwala na swobodną interpretację i łamanie obowiązującego prawa przez organy prowadzące szkoły.

Karta Nauczyciela powinna być dokumentem jednoznacznie określającym zakres wymagań stawianych wszystkim nauczycielom, dokładnie precyzującym zadania, jakie mają wykonywać w ramach ustalonych godzin pracy i wytyczającym warunki niezbędne do ich realizacji. Jednocześnie powinna być spójna z innymi ustawami regulującymi działalność placówek oświatowych.

Zebrane pod koniec roku 2010 informacje o dotychczasowych ustaleniach powołanego przez Panią Zespołu opiniodawczo-doradczego do spraw statusu zawodowego nauczycieli są powodem do wyrażenia sprzeciwu nauczycieli bibliotekarzy wobec deprecjacji udziału biblioteki szkolnej w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych.

Za rozwiązania niedopuszczalne uważamy:

- Podział nauczycieli na „tablicowych” i wspierających pracę „tablicową”. Szkoła jest całością, na efekty pracy mają wpływ wszystkie jej ogniwa. Nie da się oddzielić nauczania od kształtowania umiejętności. W bibliotekach szkolnych są zatrudniani nauczyciele posiadający przygotowanie bibliotekarskie i pedagogiczne, znający i realizujący na co dzień podstawę programową, zobligowani do wspierania innych nauczycieli w jej realizacji.
- Decentralizację ustalania warunków zatrudniania nauczycieli bibliotekarzy (czas pracy, pensum, ilościowe i jakościowe określenie zadań, zasady wynagradzania i udzielania urlopu). Brak resortowych uregulowań w tej dziedzinie prowadzi do zaniechania starań organów

prowadzących w celu zapewnienia szkołom optymalnych warunków funkcjonowania. Całkowite przekazanie tych kompetencji samorządom lokalnym doprowadzi do uzależnienia jakości edukacji od możliwości finansowych i organizacyjnych gminy, a w konsekwencji uniemożliwi wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów na obszarach najuboższych.

- Brak konkretnych kryteriów przyznawania kolejnych stopni awansu zawodowego. Jakikolwiek związek oceny merytorycznej pracy nauczyciela z rachunkiem ekonomicznym konkretnego organu prowadzącego działa demotywująco. Jakość pracy kandydata na wyższy stopień awansu powinna być oceniona obiektywnie przez osoby czy zespoły kompetentne, zdecydowanie nie na zasadzie wyróżnienia przez społeczność szkolną, jak zakłada projekt w przypadku nauczycieli dyplomowanych. Nie do przyjęcia jest zakładanie, że w szkole może być tylko 30 % nauczycieli zasługujących na tytuł nauczyciela dyplomowanego.

Wielokrotnie zapewniała Pani nauczycieli bibliotekarzy, że nie zamierza zabrać im statusu nauczyciela lub należnego szczebla awansu czy wynagrodzenia. Również przedstawiciele samorządów nie zamierzają pozbawiać nauczycieli praw już nabytych, wszelkie projektowane zmiany miałyby dotyczyć tylko nowych nauczycieli. Czy można pogodzić zachowanie statusu nauczyciela bibliotekarza z odstąpieniem od ustalenia wspólnych warunków wykonywania tego zawodu?

Zależy nam, żeby Państwa decyzje opierały się na rzetelnej znajomości realiów współczesnych bibliotek szkolnych i kompetencji nauczycieli bibliotekarzy. Wizerunek tworzony przez media, niewiele ma wspólnego z obrazem dzisiejszego centrum multimedialnego i jego opiekuna. By nasze starania przekładały się na podnoszenie jakości edukacji niezbędne jest wprowadzenie jednolitych standardów pracy biblioteki szkolnej. Propozycję standardów, efekt dogłębnej konsultacji całego środowiska nauczycieli bibliotekarzy, przekazaliśmy Pani na początku lipca 2010 roku. Uważamy, że dokument ten powinien być włączony do materiałów przedłożonych Zespołowi zajmującemu się statusem zawodowym nauczycieli.

Nasze Towarzystwo nie jest związkiem zawodowym, ale organizacją zrzeszającą pasjonatów swojego zawodu; nauczycieli zainteresowanych wykształceniem młodych Polaków, którzy będą potrafili wyszukiwać potrzebne informacje, oceniać je, przetwarzać i wykorzystywać do swojego rozwoju. Jesteśmy przekonani, że zapewnienie stabilizacji zawodowej nauczycieli bibliotekarzy powinno być dla władz oświatowych zdecydowanie korzystniejsze, niż oszczędności czynione ich kosztem.

Oczekujemy, że przyjmie Pani powyższe uwagi ze zrozumieniem, dzieląc troskę o poprawę jakości polskiego systemu edukacji. Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich jest gotowe do udzielenia dodatkowych wyjaśnień i informacji na temat współczesnego bibliotekarstwa szkolnego.

Z wyrazami szacunku
w imieniu Rady Głównej TNBSP
zastępca prezesa

Danuta Brzezińska /-/

Do wiadomości:

Przewodnicząca Zespołu opiniodawczo-doradczego do spraw statusu zawodowego nauczycieli
Pani Lilla Jaroń, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej

Załącznik:

Standardy pracy biblioteki szkolnej